

Prolog

Dumnezeiasca Liturghie constituie centrul cultului ortodox. Este cea mai mare taină a Bisericii noastre, taina prezenței lui Hristos în lăuntru nostru. De aceea și rămâne întotdeauna unica nădejde a vieții celei adevărate pentru om.

În tărâmul duhovnicesc al Dumnezeieștii Liturghii ne introduce în modul cel mai minunat Sfântul Nicolae Cabasila, marele teolog mistic și corifeul teoretician al vieții liturgice duhovnicești, cel mai important reprezentant al umanismului ortodox, al secolului al XIV-lea. S-a născut la Tesalonic în jurul anului 1322. A fost educat creș-

făcându-ne capabili să ne apropiem cu sentimente duhovnicești de Dumnezeiasca Liturghie și să devenim părtași ei ființiali, nu privitori patetici. Astfel, vom putea să răspundem în știință de cauză chemării înțelepte pe care Maica Biserică o repetă la fiecare adunare euharistică: „Gustați și vedeți că bun este Domnul”.

Explicarea Sfintei Liturghii

Introducere

Lucrarea Dumnezeieștii Liturghii înseamnă preschimbarea darurilor pe care le aduc credincioșii – pâine și vin – în Trupul și Sângele lui Hristos. Scopul ei este sfințirea credincioșilor, care prin Dumnezeiasca Împărtășanie primesc iertarea păcatelor lor, moștenirea Împărăției cerurilor și orice bun duhovnicesc. La această lucrare și la acest scop contribuie rugăciunile, psalmodiile, citirile scripturistice, și toate cele care se săvârșesc și sunt pomenite în decursul Liturghiei. În cadrul acesteia

privim ca într-un tablou zugrăvită întreaga viață a lui Hristos, de la Nașterea și până la sfârșit, pentru că sfințirea Darurilor, adică Jertfa însuși, propovăduiește moartea, Învierea și Înălțarea Lui. Sfintele Daruri se preschimbă în Însuși Trupul Domnului, Care S-a răstignit, a înviat și S-a înălțat.

Toate câte preced Sfânta Jertfă arată evenimentele care s-au întâmplat înainte de moartea Domnului, adică venirea Lui în lume, activitatea publică, minunile și învățătura Lui. Iar cele care urmează Sfintei Jertfe, simbolizează pogorârea Sfântului Duh asupra Apostolilor, întoarcerea oamenilor la Dumnezeu și comuniunea lor cu El. Credincioșii care merg la biserică și participă la toate acestea cu mintea concentrată, devin mai statornici în credință, mai fierbinți în evlavia și iu-

birea lor față de Dumnezeu. Așadar, cu asemenea dispoziții să se învrednicească să se apropie de focul Sfintelor Taine și să se împărtășească cu convingere și obișnuință orice credincios. Acesta este pe scurt înțelesul Dumnezeieștii Liturghii. Acum să-l studiem cât putem mai amănunțit, începând cu cele care se săvârșesc la Sfânta Proscomidie*.

Proscomidia

Cinstitele Daruri

Pâinea și vinul aduse de credincioși pentru Liturghie, care simbolizează

* Proscomidiarul este locul special care se află în stânga Sfintei Mese, unde se așază (se pun înainte) darurile care se aduc de către credincioși pentru dumnezeiasca Euharistie. Aici are loc pregătirea necesară de către preotul liturghisitor.